

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 43/2025-58

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného Škubla & Partneri, s. r. o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava-Petržalka, proti postupu Úradu inšpekčnej služby v konaní ČVS: UIS-12/BKOK-2021 a postupu Krajskej prokuratúry Bratislava v konaní sp. zn. 3Kv 3/21/1100 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. januára 2024 v znení jej doplnení doručených ústavnému súdu 3. októbra 2024, 5. novembra 2024 a 29. novembra 2024 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 22 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 10 ods. 2 a 3, čl. 13 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv zaručených čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu inšpekčnej služby (ďalej len „úrad“) a postupom krajskej prokuratúry v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal prokuratúre rozhodnúť tak, že vec úradu označenú v záhlaví tohto uznesenia odníma vyšetrovateľovi [REDACTED] (ďalej len „vyšetrovateľ“) a prikazuje ju inému policajtovi. Súčasne žiada, aby ústavný súd prikázal úradu bezodkladne vykonať ďalšie úkony vo veci označenej v záhlaví tohto uznesenia na účel zistenia, či pominul dôvod na prerušenie tohto trestného konania. Napokon navrhuje, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.

II. Skutkové východiská

2. Sťažovateľ podal 8. februára 2021 na úrade trestné oznámenie pre podozrenie z úniku a medializácie informácií z konania vedeného na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúre pod ČVS: PPZ-72/NKA-BA2-2019. Uznesením úradu ČVS-12/BKOK-2021 z 15. februára 2021 bolo vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre pokračovací zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 10 a § 138 písm. h) Trestného zákona a prečin ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353 ods. 1 Trestného zákona (ďalej aj „trestné stíhanie“ alebo „vec“). Uznesením úradu ČVS-12/BKOK-2021 z 21. apríla 2021 bolo trestné stíhanie s poukazom na § 228 ods. 1 Trestného poriadku prerušené, pretože sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola uznesením prokuratúry sp. zn. 3Kv 3/21/1100 z 26. júla 2021 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

3. Po zistení nových skutočností a dôkazov, ktoré mali byť podľa sťažovateľa relevantné pre trestné stíhanie, sťažovateľ podal 16. decembra 2022 úradu návrh na pokračovanie v trestnom stíhaní. Podania smerujúce k doplneniu tohto návrhu a doplneniu dokazovania uplatnil 7. júla 2023 a 28. júla 2023. Návrhu na pokračovanie v trestnom stíhaní a nadväzujúcim podaniam vyšetrovateľ nevyhovel, pretože doplnenie dokazovania nepovažoval za potrebné. Podľa vyšetrovateľa by vykonaním navrhovaných dôkazov neboli zistené relevantné informácie k trestnému stíhaniu určitej osoby.

4. Návrhom z 18. októbra 2023 sťažovateľ žiadal prokuratúru, aby vec podľa § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku odňala vyšetrovateľovi a prikázala ju inému policajtovi. Prokuratúra tento návrh vyhodnotila aj ako žiadosť o preskúmanie postupu podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní, preto preskúmala aj postup vyšetrovateľa. Oznámením o preskúmaní postupu policajta z 10. novembra 2023 prokuratúra sťažovateľovi notifikovala, že nezistila dôvody na postup podľa § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku, ako aj to, že nevykonanie navrhovaných dôkazov a nevyhovenie návrhu na pokračovanie v trestnom stíhaní považuje za správne.

5. Po podaní ústavnej sťažnosti sťažovateľ 6. februára 2024 požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) o preskúmanie postupu prokurátora žiadosťou podľa príkazu. Upovedomením č. k. IV/3 GPt 3/24/1000-8 z 19. apríla 2024 generálna prokuratúra sťažovateľovi oznámila, že žiadosť považuje za dôvodnú, pretože prerušenie trestného stíhania bolo predčasné. Na ten účel bol krajskej prokuratúre podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov uložený potrebný pokyn. Pokynom z 26. apríla 2024 krajská prokuratúra s poukazom na § 230 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku uložila vyšetrovateľovi povinnosť pokračovať v trestnom stíhaní a vykonať úkony na objasnenie veci. Uznesením úradu ČVS: UIS-12/BKOK-2021 z 23. mája 2024 došlo podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku k pokračovaniu v trestnom stíhaní. Po vykonaní ďalších procesných úkonov bolo trestné stíhanie s poukazom na § 228 ods. 1 Trestného poriadku opätovne prerušené, a to

uznesením úradu ČVS: UIS-12/BKOK-2021 zo 4. septembra 2024. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola uznesením prokuratúry sp. zn. 3Kv 3/21/1100 z 13. novembra 2024 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Vyšetrovanie veci je neúčinné. Zlyháva efektivita vyšetrovania, keďže úrad nezískal a neanalyzoval všetky podstatné skutočnosti. Vyšetrovanie nie je nezávislé, pretože úrad nemožno považovať za nezávislý orgán. Vyšetrovateľ má väzby na osoby podozrivé z tvrdenej trestnej činnosti. Chýba verejná kontrola vyšetrovania a jeho výsledkov, pretože úrad dostatočne nepreukázal efektívnosť vedenia vyšetrovania a nové skutočnosti a dôkazy sťažovateľa lakonicky odmietol. Prokuratúra nevykonala nad činnosťou úradu náležitý dohľad a s jeho závermi sa stotožnila. Odmietnutie návrhu na odňatie veci vyšetrovateľovi a prikázanie veci inému policajtovi bolo nenáležité.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavnú sťažnosť ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K postupu úradu:

8. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa postupom úradu, v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci (m. m. napr. III. ÚS 122/2024). Ústavný súd preto nemá právomoc preskúmať postup úradu, ktorý na základe návrhu sťažovateľa na postup podľa § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku, sčasti vyhodnoteného aj ako žiadosť, preskúmala prokuratúra, ktorá bola oprávnená a zároveň povinná poskytnúť ochranu právam sťažovateľa. Neuniklo pozornosti ústavného súdu, že z oznámenia vyplýva tak stanovisko prokuratúry k návrhu sťažovateľa na postup podľa § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku, ako aj stanovisko k záverom vyšetrovateľa k sťažovateľovým návrhom na doplnenie dokazovania a pokračovanie v trestnom stíhaní. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre deficit právomoci na jej prerokovanie.

IV.2. K postupu prokuratúry:

9. V súvislosti s tvrdením o nedostatkoch v postupe prokuratúry ústavný súd primárne podotýka, že v oznámení, ktoré predstavuje výsledok právno-aplikačného postupu prokuratúry, sú zhmotnené

hodnotiace úsudky smerujúce k prieskumu postupu policajta. Oznámenie predstavuje aplikačno-právnu reakciu na sťažovateľov návrh na postup podľa § 230 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku, ktorý bol zo strany prokuratúry vyhodnotený súčasne aj ako žiadosť podľa príkazu. Niet tak pochyb o tom, že takýto autoritatívno-mocenský výsledok posúdenia podania sťažovateľa môže v potenciálnej rovine zasahovať do ľudskoprávnych imperatívov, a preto môže vystupovať v pozícii aktu aplikácie práva spôsobilého prieskumu v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

10. Posúdiac obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd poznamenáva, že nedostatky v postupe prokuratúry sťažovateľ vzhliada v deficite odôvodnenia oznámenia. Ako vyplýva z bodu 22 ústavnej sťažnosti, sťažovateľ vyjadruje nespokojnosť práve s dôvodmi oznámenia, pričom z bodu 167 ústavnej sťažnosti rezultuje, že prokuratúra mala pochybiť tým, že odmietla zabezpečiť vykonanie ďalšieho dokazovania na účel zistenia, či odpadol dôvod prerušenia trestného stíhania. V danom prípade však nejde o deficit v postupe prokuratúry, pretože otázky navrhovania dôkazov, vlastného postupu pri dokazovaní (vrátane odmietnutia vykonania určitých dôkazov) a vyhodnocovania výsledkov dôkazného procesu, ako aj problematika odôvodňovania prijatých autoritatívnych záverov predstavujú procesné postupy orgánu verejnej moci (v danom prípade prokuratúry, pozn.), ktoré sa nevyhnutne prejavia v korešpondujúcom individuálnom právnom akte (v danom prípade v oznámení, pozn.), a to vo výroku, ako aj v jeho odôvodnení. Postup prokuratúry pri týchto procesných činnostiach preto nie je možné skúmať izolovane a oddelene od prieskumu oznámenia, v ktorom sa tento postup finálnym spôsobom objektivizoval (m. m. IV. ÚS 432/2024).

11. Nadväzne k rozsahu ústavnej sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ sa v petite ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd s poukazom na § 45 zákona o ústavnom súde viazaný, domáha vyslovenia porušenia ním označených práv výlučne postupom prokuratúry, nie však oznámením. Inými slovami, sťažovateľ neoznačil za predmet prieskumu ústavného súdu aj oznámenie a ústavný súd so zreteľom na závery uvedené v predošlom bode dôvodov tohto uznesenia na podklade sťažnostnej argumentácie nezistil skutočnosti, ktoré by nasvedčovali záveru o zásahu do práv sťažovateľa izolovaným faktickým postupom prokuratúry.

12. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v danom prípade postupom prokuratúry, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre deficit príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi postupom prokuratúry a dôvodmi ústavnej sťažnosti. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že postup prokuratúry nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, z čoho rezultuje, že dôvodnosť tejto časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavnú sťažnosť v tejto jej časti preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. *Obiter dictum* ešte ústavný súd poznamenáva, že v kontexte vývoja trestno-procesnej situácie by sa aj prípadná petitórna námietka porušenia práv sťažovateľa oznámením posunula do výlučne akademickej roviny. V takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov vyhranene prikláňa k odmietnutiu v takejto veci rozhodovať, pretože chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho

zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľa (m. m. napr. III. ÚS 18/2022). Ako totiž vyplýva z bodu 5 dôvodov tohto uznesenia, sťažovateľ v krátkej časovej nadväznosti na podanie ústavnej sťažnosti uplatnil žiadosť podľa príkazu, v ktorej navrhol, aby nadriadený prokurátor prijal opatrenia a vydal pokyny (i) na vykonanie úkonov v trestnom stíhaní na účel riadneho zistenia, či nepominul dôvod prerušenia trestného stíhania a (ii) na odňatie veci vyšetrovateľovi a prikázanie veci inému policajtovi, u ktorého neexistuje podozrenie, že by pri objasňovaní veci mohol uprednostniť osobné alebo iné neoprávnené záujmy. Ústavný súd nespochybňuje svoju rozhodovaciu prax, podľa ktorej žiadosť podľa príkazu nepredstavuje opravný prostriedok zakotvený v zákone a jeho publikácia neprezumuje vedomosť sťažovateľa (pozri bližšie napr. III. ÚS 197/2021, bod 59), poznamenáva však, že sťažovateľ avizovanú žiadosť uplatnil v krátkej časovej nadväznosti na podanie ústavnej sťažnosti, pričom žiadosť bola generálnou prokuratúrou vyhodnotená ako dôvodná. Generálna prokuratúra následne uplatnila vo vzťahu ku krajskej prokuratúre pokyn, v nadväznosti na čo krajská prokuratúra dala pokyn úradu, aby sa v trestnom stíhaní ďalej pokračovalo. Na základe tejto požiadavky bolo vydané uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní, čím účinky pôvodného prerušenia trestného stíhania pominuli. Ak by bol pritom sťažovateľ názoru, že k porušeniu jeho práv došlo nadväzujúcimi postupmi, resp. rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní, nič mu nebránilo využiť procesnú obranu v podobe uplatnenia ústavnej sťažnosti reflektujúcej aktuálny stav konania (v kontexte bodu 5 dôvodov tohto uznesenia).

14. Ústavný súd uzatvára, že uznesenie o prerušení trestného stíhania je vo všeobecnosti charakterizované ako rozhodnutie dočasnej povahy. Nezakladá prekážku rozhodnutej veci (*rei iudicatae*). Prerušenie trestného stíhania je jedným zo zákonných spôsobov vybavenia veci (hoci na neurčitú dobu) do času, než pominie dôvod prerušenia a v trestnom stíhaní sa pokračuje (R 36/1998). V okolnostiach daného prípadu by tak eventúálny prieskum oznámenia nemal žiadnu právnu relevanciu. Vzniknutá situácia je v teórii a praxi ústavného súdnictva označovaná výrazom „*mootness*“ (pozri Barron, J., Dienes, C. *Constitutional Law*. 4. vydanie. St. Paul, 1995) alebo ako nedostatok podmienky bezprostredného a trvajúceho zásahu (*unmittelbare und gegenwärtige Betroffenheit*) v praxi Spolkového ústavného súdu (napr. Schlaich, K. *Das Bundesverfassungsgericht*. 3. vydanie. München, 1994). Ide o stav, keď už spor skončil alebo bol vyriešený inak a so zreteľom na princíp minimalizácie zásahov do prebiehajúcich konaní a hospodárnosť konania už nemá ďalší zmysel v konaní v danej veci pokračovať (m. m. III. ÚS 18/2022).

15. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu